

Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Skuhrov nad Bělou, okres Rychnov nad Kněžnou

Adresa: 517 03 Skuhrov nad Bělou 71

Identifikátor školy: 650 053 818

Termín konání inspekce: 1. – 3. prosinec 2004

Čj.:	09-1504/04-5170
Signatura:	oi6cy103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní školu Skuhrov nad Bělou, okres Rychnov nad Kněžnou zřizuje obec Skuhrov nad Bělou se sídlem 517 03 Skuhrov nad Bělou 84 jako organizaci s příspěvkovou formou hospodaření. Základní škola je plně organizovaná a nachází se na adrese 517 03 Skuhrov nad Bělou 71. Na odloučených pracovištích s adresami 517 03 Skuhrov nad Bělou 102 a 9 jsou budova prvního stupně a školní jídelna. Obě odloučená pracoviště se nalézají v bezprostřední blízkosti hlavní školní budovy.

Škola sdružuje základní školu s kapacitou 280 žáků, školní družinu s kapacitou 25 žáků a školní jídelnu s kapacitou 260 jídel.

V době inspekční činnosti se v devíti třídách základní školy učili 194 žáci podle vzdělávacího programu Základní škola a jeden žák druhé třídy podle vzdělávacího programu Zvláštní škola. Do základní školy dojíždí více než 45% žáků z obcí Kvasiny, Liberk (Uhřínov p. D.), Lukavice, Osečnice a Rychnova nad Kněžnou, zbývající žáci bydlí v obci.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávání vztahujících se v 1. – 3. ročníku k výuce českého jazyka, matematiky a prvouky, ve 4. - 5. ročníku k výuce českého jazyka, anglického jazyka, matematiky a vlastivědy, na 2. stupni k výuce českého jazyka, matematiky a skupin přírodovědných předmětů (přírodopis, fyzika a chemie), společenskovedních předmětů (dějepis, občanská výchova a rodinná výchova) a esteticko-výchovných předmětů (výtvarná výchova a hudební výchova) vzhledem ke schváleným dokumentům, ve školním roce 2004/2005 v době inspekční činnosti,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávání vztahujících se k výuce výše jmenovaných předmětů a skupin předmětů vzhledem ke schváleným dokumentům, ve školním roce 2004/2005 v době inspekční činnosti,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání ve výše jmenovaných předmětech a skupinách předmětů, ve školním roce 2004/2005 v době inspekční činnosti,
- ❖ dodržování učebních plánů na 1. stupni ve školních letech 2000/2001 – 2004/2005, na 2. stupni ve školních letech 2001/2002 – 2004/2005, dodržování učebních osnov sledovaných předmětů v uzavřeném pětiletém, či kratším cyklu daném učebním plánem (ve školních letech 1999/2000 – 2003/2004).

V rámci inspekční činnosti byla realizována tematicky zaměřená inspekce - Multikulturní výchova.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Ve školním roce 2004/2005 učí v základní škole (dále ZŠ) celkem patnáct učitelů (z toho dvě učitelky na zkrácený pracovní úvazek) a jedna externistka pouze dvě hodiny týdně.

V souvislosti se zaměřením inspekční činnosti byly hospitace realizovány v hodinách vedených dvanácti učiteli. Z tohoto počtu jedenáct učitelů, včetně ředitelky školy, splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti (dále OPZ) pro výuku na 1., nebo 2. stupni ZŠ. Jedna učitelka tyto podmínky nespĺňuje, neboť získala kvalifikaci pro výuku odborných předmětů ve středních zemědělských školách. Výchovný poradce splňuje podmínky OPZ i požadavek na délku praxe, ve funkci působí od školního roku 2002/2003, v době inspekční činnosti nebyl absolventem kvalifikačního studia pro funkci výchovných poradců, ale v tomto školním roce studium dokončuje.

Ředitelka školy při sestavování učebního plánu v maximální míře zohlednila OPZ učitelů i jejich aprobaci, takže výuku většiny sledovaných předmětů zajišťovali pedagogové s odpovídající kvalifikací. Přesto vzhledem k velikosti školy a počtu pedagogů je potřebné, aby učitelé s OPZ pro výuku na 2. stupni ZŠ učili i na 1. stupni a naopak, tedy bez OPZ. Jedná se o výuku českého jazyka a vlastivědy v pátém ročníku a volitelného předmětu německý jazyk v devátém ročníku. Český jazyk učí pedagog, který předmět vystudoval.

Organizační řád Základní školy Skuhrov nad Bělou, okres Rychnov nad Kněžnou (včetně doplňku) je kvalitně zpracovaný a je základním dokumentem, o nějž se opírá organizace činnosti a provozu školy. Součástí organizačního řádu je organizační schéma se znázorněnými vazbami přímého řízení. V tomto dokumentu jsou mimo jiné v obecné rovině vymezeny povinnosti vedoucích i ostatních pracovníků. Podrobněji jsou vyspecifikovány v náplních práce ředitelky školy, zástupce ředitelky školy, výchovného poradce, vychovatelky, učitelů a třídních učitelů, dále v pracovních náplních správců inventárních úseků. Zároveň jsou v nich stanoveny i všechny jejich kompetence. Pracovníci školy je podepsali. Další dokumenty, v nichž jsou řešeny otázky organizace a provozu školy, např. organizace školního roku, plán provozních porad a jednání pedagogické rady, plán schůzek s rodiči, pracovní řád pro pedagogické pracovníky apod., jsou zahrnuty do *Plánu práce Základní školy Skuhrov nad Bělou, okres Rychnov nad Kněžnou na školní rok 2004/2005*. Tento materiál je k dispozici všem učitelům v obou sborovnách. Některé další organizační záležitosti (pořádání lyžařských kurzů, plavecké výuky aj.) řeší ředitelka školy směrnici a seznamuje s nimi pracovníky při provozních poradách. Organizační struktura školy je funkční a organizace činnosti a provozu školy velmi propracovaná.

Přenos informací ve škole probíhá obvyklými způsoby. Informace z porad širšího vedení získávají zaměstnanci při jednáních pedagogické rady a při provozních poradách. Ze všech jednání jsou vedeny zápisy. Písemné materiály (např. aktuální informace, zastupování apod.) jsou zaměstnancům k dispozici na nástěnkách v obou sborovnách. Dále je ve vnitřním informačním systému využíván osobní kontakt pracovníků, výjimečně jsou aktuální informace předávány prostřednictvím oběžníků.

Problematikou spjatou s výchovně-vzdělávacím procesem se zabývají metodické orgány školy. Na prvním stupni je ustanoveno jedno metodické sdružení a na druhém stupni dvě předmětové komise – přírodovědných a společenskovedných předmětů. Z plánů jejich činnosti a dalších záznamů vyplývá, že se zabývají estetickou a grafickou úrovní žákovských sešitů, organizací soutěží a olympiád, uplatňováním regionálních prvků ve výuce, rozvojem komunikace žáků apod. Pravidelná jednání pedagogické rady se zaměřují především na hodnocení prospěchu a chování žáků. Dalšími poradními orgány ředitelky jsou Sdružení rodičů a přátel školy a žákovský aktiv.

Pedagogický sbor školy je stabilizovaný, většina učitelů jsou zkušení pedagogové s víceletou praxí. Jedna začínající učitelka úzce spolupracuje s uvádějí učitelkou, která vyučuje stejnému předmětu a má dlouholetou pedagogickou praxi. Učitelce, která sice není začínající, ale vrátila se po mateřské dovolené, pomáhá ředitelka školy. Zkušenými vedoucími pracovníky i pedagogy jsou také ředitelka školy a její zástupce. Vytvořili fungující systém vedení

zaměstnanců, v pedagogické oblasti založený na spolupráci s pedagogickou radou, metodickými i dalšími poradními orgány, systém, v němž platí stanovená pravidla. Jejich dodržování vedení školy kontroluje. Oba vedoucí pracovníci ZŠ provádějí kontroly podle plánů kontrolní a hospitační činnosti, ve kterém mají přesně určeny oblasti, na něž se v jednotlivých měsících zaměří, a termíny, u hospitací jen přibližné. Tyto plány jsou součástí výše uvedeného ročního plánu a mají je k dispozici všichni učitelé. Ve školním roce 2004/2005 do doby inspekční činnosti ředitelka školy uskutečnila osm hospitací a její zástupce jedenáct. Výsledky zjištěné hospitacemi (popř. kontrolami) vedení školy s jednotlivými zaměstnanci projednává, později je hodnotí a poznatky využívá při organizování, řízení a plánování práce. Závěry z hospitací a dalších kontrol učitelé podepisují a tyto dokumenty jsou ukládány do složek jednotlivých pedagogů. Toto řazení umožňuje vedoucím pracovníkům sledovat, zda kontrolní a hospitační činnost pomáhá zvýšit kvalitu výchovně-vzdělávací práce konkrétního pedagoga. V rámci inspekční činnosti byla sledována hospitační zástupce ředitele, následný rozbor hodiny provedl erudovaně.

Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků školy je písemně zpracován. Ředitelka školy v něm stanovila dlouhodobé i krátkodobější cíle spjaté s profesním růstem jednotlivých pedagogů. V tomto plánu jsou v souladu s cíli školy vytyčeny priority dalšího vzdělávání, zůstávají jimi ICT vzdělávání, rozšiřování odbornosti v jednotlivých předmětech a nově rámcové vzdělávací programy základního vzdělávání. Škola organizuje pro své zaměstnance jednak vlastní vzdělávání, na něž zve odborníky preferovaných oblastí (např. v souvislosti s přechodem školy do právní subjektivity se všichni pedagogové zúčastnili vzdělávání na téma právní vědomí učitele a v loňském školním roce na téma odměny a tresty) a jednak jednotlivci či skupiny pedagogů využívají nabídek Pedagogického centra Hradec Králové, pracoviště Rychnov nad Kněžnou nebo Hradec Králové. Při jednáních pedagogické rady či při provozních poradách předávají účastníci vzdělávacích akcí získané poznatky ostatním spolupracovníkům. Doklady o absolvovaných kurzech, ukládané do osobních portfolií pedagogů, svědčí, že o další vzdělávání je mezi nimi zájem. Při přijímání nových pracovníků uplatňuje ředitelka školy své velké osobní zkušenosti a dobrou znalost situace v okrese.

Vedení školy se pravidelně zabývá hodnocením práce zaměstnanců při přiznávání osobních příplatků a odměn, při analýzách kontrolní činnosti či při zpracovávání výroční zprávy. Kritéria pro přiznání osobního příplatku a odměn jsou součástí *Vnitřního platového předpisu Základní školy Skuhrov nad Bělou, okres Rychnov nad Kněžnou* a učitelé byli s nimi prokazatelným způsobem seznámeni.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti ZŠ jsou hodnoceny jako velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Ucelený objekt základní školy tvoří hlavní budova, v níž je umístěn 2. stupeň ZŠ, a menší budova 1. stupně. Obě budovy jsou propojené spojovací chodbou a byly před dvěma lety úplně zrekonstruovány. Do tohoto komplexu patří také samostatně umístěná budova školní jídelny, kde je jedno oddělení školní družiny a místnost pro výuku vaření a šití.

V hlavní budově se nacházejí, kromě zázemí pro vedení školy, pro učitele, další zaměstnance a pro žáky, kmenové učebny, dále učebna jazyků, dvě nové odborné učebny – chemie a fyziky a informatiky, tělocvična s veškerým zázemím a posilovna. V budově 1. stupně jsou učebny, kabinety, čítárna pro žáky a učitele celé školy. Ve všech prostorách školy je pořádek, čisto a je zde umístěna velice vkusná a aktualizovaná výzdoba, kterou tvoří převážně žakovské práce.

V prostoru mezi budovami je pro relaxaci žáků umístěno sportovní nářadí a též se zde nachází zahradní domek, který slouží sezónně jako venkovní učebna.

Kmenové učebny 1. i 2. stupně jsou vzhledem k počtu žáků dostatečně prostorné, většinou jsou vybavené starším žákovským nábytkem, který vyhovuje velikosti žáků. Ve všech třídách je požadované standardní vybavení pro hygienu, v některých jsou relaxační koutky s kobercem. Všechny učebny prvního stupně jsou pro výuku velice podnětné, jsou vybavené názornými pomůckami, ve dvou třídách je umístěn klavír, v jedné video a ve všech radiomagnetofony či CD přehrávače. Výuka sledovaných předmětů na 2. stupni probíhala většinou v kmenových třídách, esteticky upravených, ale pro tyto předměty různé pedagogicky podnětných. Například velmi pedagogicky podnětná je kmenová učebna deváté třídy pro výuku dějepisu a polo odborná učebna hudební výchovy, ta je velice dobře vybavena hudebními nástroji i technikou. Také učitelé na 2. stupni mají k dispozici dostatečné množství didaktické techniky, v učebnách je nainstalováno plátno na promítání.

Nová odborná učebna chemie a fyziky je vybavena televizí s videem a zpětným projektořem, jsou zde rozvody elektrického proudu, vody, plynu a odsávací digestoř. Tato učebna je dle možností využívána i pro výuku přírodopisu.

Vyučující disponují pomůckami v dostatečném množství, odborná literatura je jim k dispozici ve školní čítárně. Škola poskytuje dostatek videokazet a na některé učivo i výukový software.

Kvalitní vybavení pracovního prostředí motivuje pracovníky školy k maximálnímu využívání nabízených prostor a pomůcek.

Na všechny předměty 1. stupně, které inspekce sledovala, mají žáci dostatek vhodných učebnic, některé byly doplněné o pracovní sešity. Na 2. stupni žáci pracují převážně s moderními učebnicemi, pořizovanými v ucelených řadách. Pro výuku rodinné výchovy škola žákům učebnice neposkytl.

Ředitelka školy i její zástupce mají přehled o potřebách školy v materiálně-technické oblasti a dle finančních možností se snaží stav ještě vylepšovat. Využívání materiálně-technického zázemí školy je součástí pravidelných kontrol a součástí kritérií hospitačních hodnocení.

Vedení školy umožňuje širší veřejnosti využívat školní posilovnu s veškerým jejím zázemím.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Výchovně-vzdělávací proces probíhá ve škole podle vzdělávacího programu Základní škola, schváleného MŠMT ČR dne 30. dubna 1996 pod č.j. 16 847/96-2 s platností od 1. září 1996, včetně úprav a doplňků, schválených MŠMT ČR dne 25. 8. 1998 pod č.j. 25 018/98-22 s platností od 1. 9. 1998. Jeden žák druhého ročníku je vzděláván podle Vzdělávacího programu zvláštní školy, schváleného MŠMT ČR dne 20. 6. 1997 pod č.j. 22 980/97-22 s platností od 1. 9. 1997.

V učebních plánech školy pro školní roky 2001/2002 až 2004/2005 je celková týdenní dotace předmětu výtvarná výchova pro žáky letošního devátého ročníku pouze pět hodin. Učební plán vzdělávacího programu Základní škola určuje pro žáky šestého až devátého ročníku celkovou dotaci minimálně šest hodin týdně, tudíž v předmětu výtvarná výchova není o jednu hodinu dodržen učební plán. V ostatních předmětech byly učební plány dodrženy.

Pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami jsou vypracovány individuální vzdělávací plány. Jsou podepsané ředitelkou školy, výchovným poradcem, zástupcem pedagogicko-psychologické poradny a zákonnými zástupci žáka.

Učební osnovy sledovaných předmětů s výjimkou matematiky byly plněny. Kontrolou třídních knih, vedených ve školních letech 2000/2001 až 2003/2004, bylo zjištěno, že v devátém ročníku, který končil školní docházku ve školním roce 2003/2004, nebyl v předmětu matematika v průběhu těchto let probrán tematický celek *Základy statistiky*.

Povinná dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech a průkazně zachycuje průběh vzdělávání. Při vyplňování třídních výkazů a katalogových listů se vyskytly drobné formální nedostatky (nestandardní opravy známek, nejednotné a nesprávné označení tříd, neúplné záznamy o změně ve stavu žáků), řada z nich byla odstraněna během inspekční činnosti.

Kontrolu naplňování učebních osnov provádějí ředitelka školy i její zástupce průběžně při své hospitační činnosti. Vycházejí z tematických plánů vyučujících, které jsou sestavovány v součinnosti s metodickými orgány. Časové a obsahové plnění tematických plánů vyučujících vedení školy sleduje čtvrtletně při jednáních pedagogické rady. V případě zjištění nedostatků projednává s vyučujícím úpravu tematického plánu.

V rozvrhu hodin platném v termínu inspekce byly přestávky v předepsané délce mimo přestávek po 5., 6. a 7. vyučovací hodině, které měly délku pět minut namísto stanovených deseti minut.

Vnitřní řád školy obsahuje všechny předepsané náležitosti, včetně práv žáků. Vypracovány jsou řády všech odborných učeben.

Potřebné informace získávají žáci nejčastěji od třídních učitelů, dále od členů žákovské samosprávy, využívány jsou nástěnky ve třídách a na chodbách školy, ojediněle oběžníky. Rodiče jsou průběžně informováni o prospěchu a chování svých dětí prostřednictvím notýsků a žákovských knížek.

Vedení školy organizuje v průběhu školního roku dvě třídní schůzky a dva konzultační dny. Rodičovská veřejnost může využít také individuálně domluvené návštěvy ve škole. Na úvodní schůzce rodiče dostávají informační leták s návratkou (problematika stravování, školní družiny, docházka, školní řád, volba povolání, nabídka zájmových útvarů). Další možností kontaktů je e-mailová adresa a webové stránky školy.

Výchovný poradce je zkušeným učitelem, ve funkci pracuje dva roky, o činnost v této oblasti má zájem. Ve své práci se řídí plánem, který zahrnuje oblast péče o integrované žáky, profesní poradenství pro vycházející žáky, podíl na prevenci sociálně patologických jevů, ale také například spolupráci s učiteli v oblasti práce s talentovanými žáky.

Ve škole je v současné době třináct žáků se specifickými vývojovými poruchami učení. Jejich reedukace je zabezpečena v pěti skupinách a tento malý počet žáků v reedukační skupině umožňuje kvalitní péči. Výborná je spolupráce školy s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Rychnově nad Kněžnou, v případě potřeby spolupracuje škola i s jinými obdobnými organizacemi. V rámci profesního poradenství pořádá škola kvalitní akce pro žáky i rodiče, například Dny otevřených dveří spojené s prezentací některých středních škol v regionu, návštěvu Úřadu práce v Rychnově nad Kněžnou aj.

Velká pozornost je ve škole dlouhodobě věnována prevenci sociálně-patologických jevů. Program prevence vychází z dokumentu Minimální preventivní program a zahrnuje mnoho projektů, nabídku jednorázových akcí a činností, kterých se žáci mají možnost účastnit. Do příprav projektů je zapojen i výbor SRPŠ při škole a zástupci z řad žáků 6. – 9. ročníku. Žáci i rodiče jsou průběžně o jednotlivých akcích informováni prostřednictvím nástěnek na chodbách školy a v místním zpravodaji. V oblasti prevence škola spolupracuje s blízkými

základními školami - ZŠ Deštné v Orlických horách a ZŠ Dobré i s odborníky v oboru. Pedagogové školy (především ředitelka, zástupce ředitele, výchovný poradce a protidrogová koordinátorka) se v dané problematice dále vzdělávají studiem odborné literatury a účastní se seminářů a školení. Ve škole je umístěna schránka důvěry. Škola má písemně zpracovaný postup při řešení přestupků proti školnímu řádu, především při podezření ze zneužívání návykových látek

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech

1. stupeň základní školy

Vybrané předměty 1. – 3. ročníku

V rámci inspekční činnosti byla hodnocena výuka třídních učitelek ve třech třídách 1. – 3. ročníku, a to v předmětech český jazyk, matematika a prvouka. Všechny vyučující podrobně zpracovaly celoroční tematické plány, zaznamenaly do nich exkurze, osvědčené metody práce a další nové poznatky vycházející z praxe. Jednotlivé hodiny si učitelky svědomitě připravovaly, včetně tabule a pomůcek. Žáci byli vždy v úvodu seznámeni s cílem hodiny, probírané učivo obsahově navazovalo na předcházející látku a velice vhodně a nenásilně učitelky využívaly mezipředmětové vztahy. Většina hodin byla procvičovací a opakovací, pouze v několika bylo probíráno nové učivo. Vyučující respektovaly individuální vzdělávací potřeby žáků. Maximální péči učitelka věnovala žákovi, který se učí podle Vzdělávacího programu zvláštní školy, a to hlavně v matematice.

Všechny učitelky splňují podmínky odborné i pedagogické způsobilosti a tato skutečnost se kladně projevila ve vyučovacím procesu.

Výuka probíhala v kmenových třídách, které jsou díky vhodnému a funkčnímu rozmístění pomůcek pro výuku velice podnětné. Efektivně a často byly při výuce využívány všechny prostory učeben (žáci pracovali na kobercích, u tabulí a nástěnek, u klavíru). Širokou škálu využití nabízejí manipulační kartičky a obrázky na magnetických tabulích, nástěnné přehledy učiva žákům umožňují snadnější orientaci v novém i starším učivu. Vše bylo efektivně využíváno. Škola žákům poskytuje vhodné učebnice a dostatek dalších potřebných pomůcek. Pro zpestření výuky učitelky žákům připravují nakopírované kartičky pro práci na foliích nebo na přímé vyplňování a drobné vlastnoručně vyrobené předměty, do některých hodin donesly doplňkovou literaturu. V učebnách je dostatek didaktické techniky, ta však v průběhu inspekce nebyla použita. Vhodně učitelky zařazovaly hru na hudební nástroje. Celkově velmi pěkný ráz učeben dotvářejí výstavky výtvarných prací žáků a informační nástěnky.

Hospitované vyučovací jednotky měly rozdílnou strukturu, která se odvíjela od charakteru probíraného učiva. Stanovené cíle byly reálné. Převažovala frontální výuka s dominantní rolí učitele. V několika hodinách se učitelky snažily o skupinové vyučování, párovou práci i práci s chybou. Nezařazovaly diferencovanou práci a pouze okrajově se věnovaly žákům s vývojovými poruchami učení. Do výuky naopak velmi systematicky a hojně zařazovaly různé metody procvičování a upevňování učiva, samostatnou práci žáků a často výukou prolínal řízený rozhovor. Nové učivo bylo podáváno srozumitelně a věcně správně. Organizace činnosti umožňovala žákům pracovat vlastním tempem, ne vždy pro rychlejší z nich učitelky připravily další aktivity, tím občas docházelo k malé vytíženosti některých žáků. Řada vyučovacích jednotek se vyznačovala dynamičností, vyučovací čas byl většinou využit efektivně.

Při práci byli žáci průběžně povzbuzováni slovním hodnocením, častým střídáním činností a nenásilnou motivací zaměřenou převážně na předvánoční období. Hodiny učitelky zpestřovaly soutěžemi, hrami, kvízy, zpěvem, přednesem básní a zařazováním relaxačních chvil.

Vyučování probíhalo v klidné pracovní atmosféře, žáci pracovali se zaujetím. Prostor pro vyjádření vlastního názoru, zkušeností a zážitků měli žáci převážně v hodinách prvouky. Této možnosti hojně využívali, a tím se nenásilnou formou podíleli na stavbě hodiny, někdy i na vyvozování nového učiva. Všechny učitelky vystupovaly přirozeně, u žáků mají odpovídající autoritu. Poměrně málo vyučující dbaly na kultivovaný mluvený projev, často se stávalo, že žáci na dotaz odpověděli jedním slovem a zbytek věty dořekly učitelky. Naopak všechny velkou pozornost věnují písemným projevům žáků, pravidelně a důsledně kontrolují jejich sešity.

Pochvaly a uznání pokroku prolínaly celými vyučovacími jednotkami, ale byly převážně neadresné, směřované většinou ke všem žákům. Jen ojediněle byli chváleni jednotlivci. Klasifikace nebyla zařazena. Konkrétního hodnocení se žákům dostalo pouze v soutěžích skupin, kde učitelky použily bodový systém. Z namátkově prohlédnutých sešitů a žakovských knížek je ale zřejmé, že žáci jsou klasifikováni dostatečně.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou ve vybraných předmětech 1. – 3. ročníku hodnoceny jako velmi dobré.

Vybrané předměty 4. - 5. ročníku

V průběhu inspekce byly navštíveny hodiny českého jazyka, anglického jazyka, matematiky a vlastivědy. Všechny předměty ve čtvrtém ročníku učí odborně a pedagogicky způsobilý učitel. Sledované předměty v pátém ročníku vyučují učitelé z 2. stupně, ti kromě jednoho nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku v 1. – 5. ročníku. Výuku vedli odborně i metodicky správně, jejich aprobační zaměření se na kvalitě výuky projevilo pozitivně.

Všichni učitelé zpracovali pro sledované předměty tematické plány podle učebních osnov. Tematické celky logicky navazovaly, duplicita učiva nebyla zjištěna. Učitelé věnovali jednotlivým tématům přiměřenou časovou dotaci. Cíle zhlédnutých hodin stanovili s přihlédnutím k aktuálnímu stavu tříd, respektovali individuální potřeby a schopnosti žáků. Ve všech navštívených hodinách byly tyto cíle naplněny. Příprava vyučujících na jednotlivé hodiny byla velmi pečlivá.

Výuka probíhala vždy v kmenových třídách, které působí pedagogicky podnětně. V jedné třídě je žakovský nábytek uspořádán atypicky a tam žáci mohli lépe komunikovat a rychleji se přesunovat při skupinové práci. Ve sledovaných hodinách žáci pracovali s učebnicemi, pracovními sešity a doplňujícími nakopírovanými texty. Použité názorné materiály a učební pomůcky vhodným způsobem doplňovaly výuku a usnadnily pochopení probíraného učiva všem žákům. V hodině anglického jazyka učitel zařadil poslech ukázek z radiomagnetofonu. Při hodině vlastivědy prezentovali žáci vlastnoručně vyrobené modely či referáty vztahující se k uzavřenému tématu. V průběhu výuky vyráběli leporelo z obrázků charakterizujících jednotlivé historické etapy naší republiky.

Ve všech předmětech probíhala výuka, až na malé obměny, podle klasického schématu. Po zopakování předchozího učiva následoval výklad nové látky a shrnutí nebo procvičení získaných poznatků. V úvodu téměř všech hodin sdělili vyučující žákům cíl výuky, který vždy plnili, avšak pouze ojediněle zhodnotili naplnění těchto cílů za aktivní účasti žáků v závěru

vyučovací jednotky. Frontální výuku učitelé střídali se samostatnou, skupinovou či párovou prací. Zařazovali didaktické hry, rozhovory a uplatňovali individuální přístup k žákům. Pro rychlejší žáky připravovali práci navíc. U žáků se specifickými vývojovými poruchami učení diferencovali rozsah zadané práce. Tempo výuky bylo přiměřené, relaxaci žáků zabezpečovali učitelé vhodně zařazenými odpočinkovými či tělovýchovnými chvilkami, změnou pracovního místa nebo cvičením méně náročným na soustředění. Pouze v jedné hodině, zaměřené na procvičování učiva, pracovali žáci téměř po celou dobu v lavicích, museli postupovat jednotně a vyučující nediferencovala práci.

Učitelé při výuce využívali zkušenosti a již získané vědomosti žáků. Vstupní i průběžnou motivaci zařazovali téměř vždy, obzvláště výrazná a poutavá byla motivace ve čtvrtém ročníku. Motivační výzvy, pozitivní hodnocení a ocenění i dílčích úspěchů měly vliv na aktivitu žáků a podporovaly jejich výkon. Žáci o výuku projevovali zájem, hlásili se a se zaujetím plnili připravené úkoly. V některých hodinách vyučující velmi vhodně zařadili mezipředmětové vztahy a regionální tematiku. Ověřovali si, zda žáci látku pochopili, a prováděli analýzu chyb s jejich dalším využitím při procvičování. Sebehodnocení žáků nebo vzájemné hodnocení splnění úkolů zařazovali jen v části navštívených hodin.

Atmosféra ve třídách, vzájemná komunikace mezi učiteli a žáky a žáky navzájem byly na velmi dobré úrovni. Žáci dodržovali stanovená pravidla chování a jednání. Obzvláště ve čtvrtém ročníku se učitel cíleně zaměřoval na rozvoj komunikativních dovedností žáků. Důsledně vyžadoval odpovědi celou větou. Ve všech sledovaných hodinách měli žáci prostor ke sdělení vlastního názoru a k vyjádření svých postojů. Komunikace mezi žáky a učiteli vycházela ze vzájemné důvěry a respektu. Všichni vyučující využívali vhodné příležitosti k sociálnímu a osobnostnímu rozvoji jednotlivců, k výchově k toleranci a vzájemné úctě. Velmi citlivě a jednotně uplatňovali zásady etické výchovy.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou ve vybraných předmětech 4. – 5. ročníku hodnoceny jako velmi dobré.

2. stupeň základní školy

Český jazyk

V průběhu inspekční činnosti se hospitace uskutečnily ve všech třídách 2. stupně v hodinách jazykového vyučování. Vedení školy navýšilo pro žáky minimální týdenní dotaci hodin v osmém a devátém ročníku o jednu hodinu, tedy na pět hodin týdně, v sedmém ročníku zařadilo pro žáky v rámci volitelných předmětů cvičení z českého jazyka. V šestých, osmých a devátých třídách probíhá jedna hodina jazykového vyučování v dělených skupinách.

Pro časovou realizaci předmětu učitelé zpracovali tematické plány, uvedli v nich používané učebnice a vhodné učební pomůcky, průběžně do nich zaznamenávají probrání jednotlivých témat. Reálná výuka probíhala v souladu s těmito plány. Vzdělávací cíle učitelé stanovili přiměřeně k aktuálnímu stavu tříd a žákům je sdělili v úvodu hodin. Sledované vyučovací jednotky byly promyšlené a připravené.

Výuku předmětu zajišťují dva učitelé, oba odborně a pedagogicky způsobilí pro výuku na 2. stupni ZŠ, oba český jazyk vystudovali a mají dlouholeté pedagogické zkušenosti. Tyto okolnosti pozitivně ovlivnily kvalitu výuky, učivo bylo prezentováno jak po stránce věcné, tak i odborné správně.

Sledované hodiny probíhaly v kmenových učebnách, které působily hezky, ale pro výuku předmětu nebyly zvláště pedagogicky podnětné. V některých z nich je k dispozici didaktická technika – zpětný projektor a plátno, nebyly však využity. Vyučující zajistili pro žáky

názornost výuky na průměrné, v některých hodinách na nadprůměrné úrovni. Žáci kromě učebnic pracovali s nakopírovanými texty, v jedné hodině ověřovali gramatické jevy v Pravidlech českého pravopisu, využívali různé obrázky i grafy. Nejvíce využívanou učební pomůckou byla tabule.

Frontálně vedené hodiny byly organizačně dobře zvládnuté. Po úvodním sdělení cíle učitelka zařadila krátké společné zopakování učiva, či zhodnocení a opravu dříve napsaného pravopisného cvičení. Druhý z učitelů v této části motivoval žáky a zároveň zvyšoval jejich pozornost hrami rozvíjejícími jejich rozumové schopnosti – slovní zásobu, paměť, logické uvažování. Ve výkladové části pedagogové frontální výuku vyváženě střídali se samostatnými aktivitami žáků, zpravidla jednotlivců, některým z nich se individuálně věnovali, po skončení samostatné práce důsledně zajišťovali zpětnou vazbu. Do každé z vyučovacích jednotek zařadili procvičení učiva a do poloviny z nich i závěrečné shrnutí poznatků. Jen někdy věnovali pozornost zhodnocení výkonu žáků a zvonění na přestávku. Oba učitelé vedou žáky k systematickosti a k vytváření správných algoritmů. Výuka probíhala přiměřeným tempem. Učitelé střídali obtížnější aktivity s méně náročnými, aby si žáci mohli odpočinout, a průběžně větrali.

Oba učitelé věnovali pozornost motivaci žáků, jeden uplatňoval motivaci úvodní i průběžnou, druhá učitelka spíše průběžnou. K největším přednostem sledované výuky patřila klidná a přátelská pracovní atmosféra. I když některé činnosti nebyly příliš nápadité, žáci byli aktivní, vstřícní a velmi ukázněni. Jeden z učitelů jde v oblasti komunikace žákům příkladem a důsledně rozvíjí jejich komunikativní dovednosti, druhá učitelka v této oblasti není tak důsledná.

Znalosti žáků prověřovali učitelé nejčastěji společným opakováním, individuální písemné zkoušení bylo zařazeno jednou a na zhodnocení se podíleli i žáci. Prohlídkou vzorku písemností žáků byla shledána jak přiměřená náročnost písemných prací, tak i objektivita jejich hodnocení a rovněž dostatečné množství známek z tohoto předmětu.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Matematika

V průběhu inspekční činnosti byly navštíveny hodiny matematiky ve všech ročnících 2. stupně. V učebním plánu školy pro letošní školní rok jsou předmětu přiděleny ve všech ročnících čtyři hodiny týdně, z toho vždy jedna hodina probíhá v dělených skupinách. V rámci předmětu praktické činnosti mají žáci devátého ročníku zařazen předmět technické kreslení, který podporuje a rozšiřuje i dovednosti žáků v matematice.

Oba vyučující zpracovali velmi přehledně tematické plány, které vycházejí z učebních osnov a zachovávají návaznost učiva. Bezprostřední příprava učitelů na jednotlivé hodiny byla kvalitní.

Výuku matematiky zajišťují na 2. stupni dva vyučující. Skutečnost, že oba splňují podmínky OPZ a mají matematiku ve své aprobaci, měla příznivý vliv na kvalitu výuky předmětu.

Hodiny matematiky probíhaly v jednotlivých kmenových třídách, samostatná odborná učebna ve škole není. Přestože vyučující musí většinu pomůcek do tříd přinášet, byla materiální podpora sledovaných hodin velmi kvalitní. V průběhu výuky využívali připravené fólie na zpětný projektor, žáci pracovali s moderními učebnicemi, sbírkami úloh, matematickými tabulkami a dalším příkladovým materiálem.

Všechny navštívené hodiny měly přehlednou strukturu, vyučující volili promyšlené postupy, často střídali formy a metody práce a přizpůsobovali je citlivě právě probíranému učivu.

Frontální opakování bohatě podpořené názorností doplňovali samostatnou prací žáků, prací ve dvojicích či soutěžemi skupin žáků. Efektivním způsobem prováděli kontrolu správnosti výpočtů, zapojovali do ní žáky. Velký důraz kladli na přesnost a vytváření systému ve vědomostech žáků. Důsledně a promyšleně uplatňovali zpětnou vazbu a citlivě reagovali na svá zjištění. Diferencovaně zadávanými úlohami zohledňovali individuální schopnosti žáků a věnovali pozornost žákům vyžadujícím zvýšenou pomoc. Tempo výuky bylo svižné, zařazováním činnostních prvků učitelé umožňovali žákům relaxovat.

Do úvodního motivačního pohovoru zapojovali žáky, přirozeně tak navazovali na učivo z minulé hodiny. V průběhu výuky žáky udržovali v pozornosti a aktivitě systémem motivačních prvků, pochvalou, povzbuzením a pozitivním přístupem při hodnocení jejich výkonů. Žáci byli aktivní a pracovali se zájmem, prokazovali dobré znalosti.

Atmosféra hodin byla velmi přátelská, pracovní, výrazně k tomu pomáhal kultivovaný projev obou vyučujících, jejich vstřícnost, úsměv i prvky humoru. Žáci dodržovali domluvená pravidla komunikace, patrná byla vzájemná důvěra.

Při práci u tabule žáci své výpočty komentovali, jejich slovní projev byl velmi dobrý. Vyučující žáky hodnotili citlivě a pozitivně, oceňovali pokrok a známky zdůvodňovali. Také v závěrečném hodnocení výkonů žáků prokázali vyučující takt, jejich závěry měly výrazně motivační charakter.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice jsou hodnoceny jako vynikající.

Společenskovědní předměty

Hospitační činnost byla realizována v hodinách dějepisu v 8. a 9. třídě a v hodinách rodinné výchovy a občanské výchovy v 6. a 7. třídě.

Učitelé zpracovali tematické plány podle učebních osnov, dodrželi v nich návaznost učiva a začlenili do nich i další vzdělávací akce pro žáky. Výuka byla s nimi v souladu. Vedení školy navýšilo v učebním plánu minimální časovou dotaci dějepisu o dvě hodiny, takže činí ve všech třídách dvě hodiny týdně. V občanské a rodinné výchově je dodržena jednohodinová týdenní dotace. Cíle zhlédnutých hodin vyučující stanovili přiměřeně k aktuálnímu stavu tříd, žáky s nimi v úvodu hodin seznámili a tyto cíle byly splněny. Bezprostřední příprava pedagogů na sledované hodiny, kromě jedné, byla velmi pečlivá.

Ve školním roce 2004/2005 zajišťuje výuku dějepisu jeden učitel, který předmět vystudoval, výuku občanské výchovy dva učitelé, jeden předmět vystudoval a výuku rodinné výchovy jedna učitelka s aprobací pro jiné předměty druhého stupně ZŠ. Všichni jsou odborně a pedagogicky způsobilí pro výuku na 2. stupni ZŠ. Aprobovanost učitele dějepisu i jeho zájem o předmět a pedagogické zkušenosti všech vyučujících se promítly do kvality vzdělávání žáků. Všichni prezentovali učivo po stránce odborné správně.

Vyučovací jednotky dějepisu probíhaly v kmenových učebnách, z nichž učebna deváté třídy je nejvhodnější, neboť je zde nainstalováno video, promítací plátno, stěny zdobí přehledy historických slohů, časová přímka a další materiály. V učebně osmé třídy je rovněž umístěna didaktická technika, ale její výzdoba je zaměřena na jiný předmět. Materiálně-technické podmínky pro výuku dějepisu jsou ve škole velmi dobré a byly ve zhlédnutých hodinách plně využívány. Výuka obou výchovných předmětů byla realizována rovněž v kmenových učebnách, esteticky upravených, ale pedagogicky podnětných pro výuku jiných předmětů. Učitelka rodinné výchovy si potřebné pomůcky zajistila, v občanské výchově nebyly žádné použity. Materiálně-technické zázemí pro tyto předměty je v občanské výchově na velmi dobré, v rodinné výchově na průměrné úrovni.

Průběh vyučovacích jednotek jednotlivých předmětů se značně odlišoval. Učitel dějepisu zvolil tzv. klasické schéma hodiny a dodržoval je ve všech jeho částech. V úvodu seznámil žáky s cílem hodiny, poté následovalo opakování předchozího učiva, organizované pro několik jednotlivců jako klasifikační zkoušení, ostatním vyučující zadal samostatnou práci. Po zpětnovazební kontrole a zhodnocení výkonů byli žáci motivováni k novému učivu buď videonahrávkou, nebo diskusí. Následoval výklad za velice aktivní spoluúčasti žáků, zápis promítnutý ze zpětného projektoru na plátno a variabilně organizované zopakování a procvičení učiva. Nechybělo ani zhodnocení vyučovacích jednotek. Hodiny dějepisu byly velmi pestré, pro žáky přitažlivé, obsahovaly řadu aktivit žáků a vyučující působil především jako organizátor činností žáků. Organizace výuky v hodinách obou výchov se odvíjela od stanoveného cíle a byla realizována v rodinné výchově řízenou diskusí a poté samostatnými činnostmi žáků – kresbou malých obrázků, popř. symbolů. Výtvarnou techniku mohli žáci zvolit libovolně, stejně jako způsob práce. V závěru hodiny žáci spolu s učitelkou z jednotlivých obrázků vytvořili společný plakát a zhodnotili své dílo. V občanské výchově řízená diskuse učitele se žáky postupně vyústila v monolog učitele, v nadiktování zápisu žákům a shrnutí poznatků, provedené rovněž učitelem.

Výuka se odvíjela přiměřeným tempem, učitel dějepisu vhodně měnil metody a formy činností, a tak žáci měli možnost si odpočinout. V hodině rodinné výchovy mohli žáci volně přecházet po třídě, vzájemně se domlouvat a pomáhat si. Nikdo z nich toho nezneužil. V občanské výchově relaxace nebyla.

Všechny vyučovací jednotky dějepisu byly prostoupeny velmi kvalitními motivačními prvky – videonahrávkou, hádankou, prohlídkou nákrešů, dokumentů a obrázků, žáci řešili problémové situace. V rodinné výchově největší motivací pro žáky byla zvolená aktivita a v občanské výchově možnost sdělovat své zkušenosti a zážitky. Ve všech předmětech byly využívány mezipředmětové vztahy a objevovala se v nich regionální tematika.

Atmosféra ve třídách a úroveň interakce mezi učiteli a žáky i žáky navzájem byly velice dobré, žáci dodržovali stanovená pravidla chování i komunikace. Učitelé vytvářeli prostor pro komunikaci žáků a ti jej využívali. Zejména jeden vyučující se zaměřoval důsledně na rozvoj komunikativních dovedností žáků – odpovědi celými větami, výstižnější formulace, spisovný jazyk. Komunikace žáků oproti jiným školám byla kultivovanější.

Učitelé činnosti žáků průběžně hodnotili. V hodinách dějepisu vždy po zkoušení žáka následovalo jeho sebehodnocení a po něm hodnocení učitele. Zařazeno bylo rovněž vzájemné hodnocení žáků. Ti dovedou adekvátním způsobem posoudit výkon svůj i spolužáků. Ve výchovných předmětech učitelé hodnotili projevy žáků nejčastěji pochvalou. Prohlídkou vzorku písemností žáků byla zjištěna zpravidla pěkná úprava žakovských sešitů, dostatečné množství známek z dějepisu a občanské výchovy a málo známek v žakovských knížkách z rodinné výchovy.

Průběh a výsledky vzdělávání v dějepisu jsou hodnoceny jako vynikající, celkově ve skupině společenskovědních předmětů jako velmi dobré.

Přírodovědné předměty

Hospitace v hodinách přírodopisu, chemie a fyziky byly uskutečněny u všech čtyř učitelů, zabezpečujících ve škole výuku těchto předmětů. Učitelé zpracovali přehledné tematické plány, které jsou v souladu s učebními osnovami zvoleného vzdělávacího programu. Učivo navazovalo na již probranou učební látku, cíle výuky byly stanoveny v souladu s věkem žáků a jejich možnostmi. Hodinová dotace pro výuku přírodopisu i fyziky je stanovena na dvě hodiny týdně ve všech ročnících 2. stupně, pro výuku chemie rovněž na dvě hodiny týdně. Celkové

dotace pro výuku přírodopisu a fyziky jsou tedy rozšířeny o dvě hodiny týdně, hodinová dotace pro výuku chemie je na základní výši. Žáci nemají možnost zvyšovat si své vědomosti a zdokonalovat praktické dovednosti v žádném volitelném, nebo nepovinném předmětu či zájmovém útvaru s přírodovědnou náplní.

Výuka přírodovědných předmětů je zajištěna třemi kvalifikovanými vyučujícími s příslušnou aprobací a jednou učitelkou, která absolvovala vysokou školu příbuzného nepedagogického směru. Tato skutečnost se na kvalitě výuky neprojevila, učitelka nesplňující podmínky OPZ má dlouholetou praxi a o výuku přírodovědných předmětů se intenzivně zajímá.

Výuka chemie a fyziky probíhala v nové, velmi dobře vybavené odborné učebně, hodiny přírodopisu v klasické kmenové učebně. Učitelé ve většině hodin kvalitně zajistili názornost vyučování. Demonstrovali ukázky hornin, chemikálií, kovů, použili nástěnné obrazy a ukázky z encyklopedií. Řadu pomůcek využili při provádění pokusů. Část učitelů využívala metodicky zdařile didaktickou techniku.

Všechny sledované vyučovací jednotky byly odpovědně připraveny. Hodiny byly po stránce výběru metod většinou klasické, v několika hodinách však byla výuka založena na organizované samostatné činnosti žáků a společném vyvozování závěrů. Zejména v hodinách chemie žáci často nepřebírali pasivně nové poznatky, ale postupně je samostatně odhalovali. Kvalitní bylo vedení hodin všech učitelů, využívání mezipředmětových vztahů a časté střídání činností v hodinách všech předmětů. Podnětný byl značný počet provedených zdařilých demonstračních pokusů v hodinách chemie a zčásti i fyziky. V několika hodinách byla pozorována individuální pomoc učitelů slabším žákům, jejich zvýšená kontrola a diferenciací učební látky. Přestože se všichni vyučující snažili o stálou spolupráci se žáky, ojediněle byla příliš zvýrazněna činnost učitelky na úkor aktivní práce žáků. V malé části hodin se objevily drobné metodické chyby. Vyučovací čas učitelé ve všech hodinách velmi efektivně využívali, občas opomíjeli vytvářet prostor pro relaxaci žáků. Většina učitelů však dbala na dodržování základních psychohygienických zásad. Výchovné momenty učitelé uplatňovali téměř ve všech sledovaných hodinách, didakticky vhodně do hodin zařazovali žakovské referáty. Laboratorní práce jsou vykonávány ve všech přírodovědných předmětech a ve všech ročnících, jejich počet však nedosahuje hodnot doporučených zvoleným vzdělávacím programem.

Učitelé uplatnili úvodní motivaci v části hodin. Výraznější byla ve většině hodin průběžná motivace, zajištěná většinou využitím aktualit a zajímavostí, v hodinách chemie i pomocí křížovky. Vyučující využili řadu vhodných přirovnání, navozovali mezipředmětové vztahy, spojovali teorii s praxí a zapojovali nové poznatky do již známých souvislostí.

Pokyny všech vyučujících byly jasné a srozumitelné, jejich komunikační schopnosti a vztah k žákům jsou velmi dobré. Komunikační schopnosti většiny žáků jsou rovněž velmi dobré. Pouze v některých hodinách učitelé kladli problémové otázky, vyžadující ucelené a promyšlené odpovědi, častěji žáci doplňovali jedním slovem obsáhle formulované dotazy vyučujících. Téměř všichni učitelé žáky průběžně povzbuzovali a chválili každý dosažený pokrok. Atmosféra v hodinách byla příznivá, žáci byli velmi ukáznění, aktivní, o učivo se zajímali a projevovali snahu po podání maximálního výkonu.

Všichni učitelé věnovali dostatek času opakování. Průběžné hodnocení žáků a jejich klasifikace byly objektivní a zdůvodňované, sebehodnocení žáků nebylo pozorováno. Učitelé pravidelně kontrolují žakovské sešity a hodnotí jejich písemné projevy. Obsáhlejší závěrečné hodnocení práce třídy a shrnutí probraného učiva prováděl jeden z vyučujících v hodinách chemie.

Průběh a výsledky vzdělávání v přírodovědných předmětech jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Esteticko-výchovné předměty

V průběhu inspekční činnosti byly navštíveny hodiny výtvarné výchovy a hudební výchovy. V učebním plánu pro letošní školní rok jsou hudební výchově přiděleny v šestém až devátém ročníku celkem čtyři hodiny týdně, což je stanovený minimální počet. Ve výtvarné výchově není v učebním plánu dodržena minimální týdenní dotace hodin. V rámci zájmových útvarů mají žáci možnost navštěvovat kroužek hry na flétnu a kroužek keramiky.

Vyučující obou předmětů zpracovali tematické plány podle učebních osnov. Jsou v nich zahrnuty všechny stanovené složky, návaznost učiva v jednotlivých ročnících je dodržena, duplicita učiva zjištěna nebyla.

Výtvarnou výchovu a hudební výchovu učí v šestém až devátém ročníku vždy jediná vyučující. Učitelka výtvarné výchovy splňuje podmínky OPZ, ale její krátká pedagogická praxe se negativně promítla do volby vyučovacích metod a do organizace výuky. Skutečnosti, že učitelka hudební výchovy podmínky OPZ splňuje, má aprobaci s hudebním zaměřením a mnohaletou praxi, se projeví pozitivně v odbornosti a celkové kvalitě výuky.

Výuka výtvarné výchovy na 2. stupni probíhala v kmenových třídách, žádná z nich není pro výuku předmětu vybavena. Materiální podpora sledovaných hodin výtvarné výchovy byla na průměrné úrovni, výběr výtvarných prostředků nahodilý. Hodiny hudební výchovy probíhaly v odborné učebně, která je zároveň kmenovou třídou. Její velmi dobré vybavení vyučující dokázala efektivně využít. Pro poslech hudebních ukázek využívala CD přehrávač, nahrané doprovody na audiokazetách jí umožňovaly žáky při zpěvu korigovat. Žáci používali při hodinách učebnice, poznámkové sešity, výstřižky z novin, informace z internetu.

Hodiny výtvarné výchovy si vyučující připravila, v úvodu žáky seznámila s cílem hodiny a námětem práce. Postup práce sdělovala žákům průběžně, její pokyny byly neobratné, postrádaly ucelenost a logiku. Celkově měla organizace výuky slabší úroveň.

Úvodním řízeným rozhovorem se vyučující příliš nedařilo soustředit a zaujmout žáky. V průběhu hodin nezařadila žádné motivační prvky, pochvalu za práci udělila jen v závěru jedné z navštívených hodin. Atmosféra byla klidná, komunikace úsporná, ze strany žáků téměř žádná. Hodnocení výsledků práce žáků vyučující neprováděla. Práce žáků jsou vystavovány ve třídách a na chodbách školy.

Vyučující hudební výchovy střídala formy a metody práce. Po stručném motivačním úvodu zařadila informace z dějin hudby a poslech ukázek vztahujících se k tématu hodiny. Krátké, ale většinou kvalitní příspěvky žáků, zaměřené zpravidla na současné dění v hudební oblasti, hodnotili spolužáci a potom velmi taktně komentovala učitelka. Žáci prokazovali při opakování hudební nauky velmi dobré znalosti. V dalším průběhu po hlasovém rozcvičení se učili novou píseň a společně s vlastním rytmickým doprovodem zpívali písně již známé a nacvičené. Po motivačním vstupu učitelka využila vhodné písně ke zpěvu střídavě dvěma skupinami žáků (solisté, všichni) a k hudebně-pantomimické hře. Žáky povzbuzovala, často chválila, aktivizovala a do učebního procesu vtahovala. V průběhu i v závěru hodiny jejich výkon pozitivně hodnotila.

Vzájemná komunikace byla velmi otevřená, atmosféra hodin příjemná, odpovídající požadavkům na průběh hodin s výchovným zaměřením.

Ve zhlédnutých hodinách byl pozorován pozitivní přístup žáků k předmětu. Hodiny byly vedeny s vysokou odborností a vřelým vztahem vyučující k hudbě.

Veškeré složky výuky hudební výchovy od plánování, přes motivaci až k závěrečnému hodnocení byly vyvážené.

Průběh a výsledky vzdělávání v esteticko-výchovných předmětech jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Vedení školy zjišťuje výsledky vzdělávání několika způsoby. V posledních letech škola upustila od vyhodnocování komerčních testů, vlastní vstupní a závěrečné testy jsou však zadávány ve všech třídách od třetích ročníků výše. S žáky 1. - 5. ročníku provádějí ředitelka školy a zástupce ředitelky pravidelně prověrky čtenářských dovedností. Učitelé připravují prověrky a kontrolní práce pro předměty, které učí. Dále škola využívá k sebehodnocení i výsledky žáků v naukových soutěžích a olympiádách. Vedení školy sleduje a analyzuje úspěšnost žáků v přijímacím řízení na střední školy. Učitelé jsou v kontaktu s bývalými žáky a vyhodnocují jejich zkušenosti s problémy při přechodu na střední školy. Zjištěnými výsledky se zabývají metodické orgány a získané poznatky jsou pravidelně projednávány při jednání pedagogické rady. Závěry a zjištění jsou dále využívány při plánování výuky i při stanovení zaměření hospitační činnosti, prováděné vedením školy.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání jsou celkově ve všech sledovaných předmětech a skupinách předmětů hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Součástí inspekční činnosti byla tematická inspekce „Multikulturní výchova“. Zjištění z této tematické inspekce, která probíhá i v jiných školách, budou souhrnně zveřejněna ve výroční zprávě ČŠI o školním roce 2004/2005.

Soutěže

Ve školním roce 2003/2004 se žáci školy zúčastnili mnoha naukových olympiád, soutěží a sportovních akcí. Úspěchy měli zejména v soutěži Mladý zahrádkář, v soutěži v poznávání přírodnin a ve sportovních soutěžích. Rovněž v plánu na školní rok 2004/2005 je bohatá nabídka naukových a sportovních soutěží.

Další aktivity

Jedním z významných záměrů školy je vést žáky k hodnotnému trávení volného času. Škola zajišťuje pro žáky bohatou zájmovou činnost. Při škole pracuje třináct kroužků s velmi různorodou náplní. Většinu z nich vedou učitelé školy.

Žáci školy se v roce 2003/2004 účastnili řady exkurzí a výletů do blízkého okolí školy i vzdálenějších oblastí.

Škola se zaměřuje na oblast environmentální výchovy a zapojila se do několika přírodovědných projektů. Spolupracuje se Střediskem ekologické výchovy Rýchory - SEVER.

Dále věnuje velkou pozornost spolupráci s rodiči a širší veřejností. Pro ně pořádá řadu kulturních pásem a pořadů, Dny otevřených dveří, rozloučení s vycházejícími žáky a další akce, které jsou hojně navštěvovány. Například při poslední akci Advent ve škole navštívilo školu více než 500 osob. Cílem vedení školy je stále více otevírat školu veřejnosti a propagovat práci pedagogických pracovníků i žáků.

V rámci prezentace školy dodává vedení školy příspěvky o činnosti do obecní vývěsky, obecního rozhlasu, místního a regionálního tisku. Ředitelka školy každoročně navštěvuje v červnu schůzky SRPŠ neúplné Základní školy v Kvasínách a v lednu schůzku rodičů v místní mateřské škole.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení Základní školy Skuhrov nad Bělou, okres Rychnov nad Kněžnou do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2003, vydané MŠMT pod č.j. 20 385/2003-21 dne 18. 6. 2003
2. Zřizovací listina Základní školy Skuhrov nad Bělou, okres Rychnov nad Kněžnou, vydaná na základě usnesení zastupitelstva obce č.j. 319/02 ze dne 26. 9. 2002, zřizovatel - obec Skuhrov nad Bělou, okres Rychnov nad Kněžnou se sídlem 517 03 Skuhrov nad Bělou 84, s účinností od 1. 1. 2003, podepsané starostou obce a zástupcem starosty, opatřené razítkem
3. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. 9. 2004, ze dne 1. 10. 2004, podepsané ředitelkou školy, opatřené razítkem
4. Kopie dokladů o vzdělání pedagogických pracovníků školy, kteří učili sledované předměty v době inspekční činnosti
5. Záznamy o nedostacích zjištěných v průběhu kontroly, konané v Základní škole Skuhrov nad Bělou, okres Rychnov nad Kněžnou ve dnech 1. – 3. 12. 2004, podepsané ředitelkou školy, opatřené razítkem
6. Vzdělávací program Základní škola, schválený MŠMT ČR dne 30. 4. 1996 pod č.j. 16 847/96-2 s platností od 1. 9. 1996, včetně úprav a doplňků, schválených MŠMT ČR dne 25. 8. 1998 pod č.j. 25 018/98-22 s platností od 1. 9. 1998
7. Vzdělávací program zvláštní školy, schválený MŠMT ČR dne 20. 6. 1997 pod č.j. 22 980/97-22 s platností od 1. 9. 1997
8. Učební plány Základní školy Skuhrov nad Bělou, okres Rychnov nad Kněžnou, platné ve školních letech 2000/2001 - 2004/2005
9. Organizační řád Základní školy Skuhrov nad Bělou, okres Rychnov nad Kněžnou (včetně organizačního schématu), ze dne 30. 9. 2003, schválený Radou obce 12. 5. 2004, a doplněk ze dne 2. 1. 2004, podepsané ředitelkou školy a starostou obce, opatřené razítky
10. Náplně práce ředitelky školy, zástupce ředitelky, výchovného poradce, vychovatelky, učitele a třídního učitele, datované, podepsané ředitelkou školy a pracovníky
11. Určení a pověření správce inventárních úseků, datované, podepsané ředitelkou školy a pracovníky
12. Plán práce Základní školy Skuhrov nad Bělou, okres Rychnov nad Kněžnou na školní rok 2004/2005 (včetně dokumentů organizace školního roku, plán provozních porad a jednání pedagogické rady, plán schůzek s rodiči, pracovní řád pro pedagogické pracovníky, plán kontrolní a hospitační činnosti aj.), datované jednotlivé dokumenty, podepsané ředitelkou školy, nebo zástupcem ředitelky, opatřené razítkem

13. Plán činnosti výchovného poradce ve školním roce 2004/2005, Základní škola Skuhrov nad Bělou, okres Rychnov nad Kněžnou, podepsaný výchovným poradcem a ředitelkou školy, opatřený razítkem
14. Minimální preventivní program, ZŠ Skuhrov nad Bělou, 2004/2005, ze dne 11. 11. 2004, podepsaný ředitelkou školy, zástupcem ředitelky, výchovným poradcem a protidrogovou koordinátorkou
15. Přehled akcí uskutečněných ve školním roce 2003/2004 v rámci Minimálního protidrogového programu (příloha Výroční zprávy o činnosti školy, školní rok 2003/2004)
16. Směrnice k přidělení osobního příplatku, k pořádání lyžařských kurzů, k vedení povinné dokumentace, pro organizaci plavecké výuky aj., datované, podepsané ředitelkou školy, opatřené razítkem
17. Oběžníky, ZŠ Skuhrov nad Bělou (materiál ředitelky školy)
18. Portfolia jednotlivých učitelů (obsahující doklady o dalším vzdělávání)
19. Záznamy z jednání pedagogické rady, vedené ve školních letech 2003/2004 až 2004/2005, podepsané pracovníky
20. Záznamy z provozních porad, vedené od školního roku 2003/2004
21. Námety pro činnost ve školním roce 2004/2005 (plány práce metodických orgánů)
22. Plány kontrolní a hospitační činnosti ředitelky školy a zástupce ředitelky na 1. pololetí školního roku 2004/2005, podepsané ředitelkou školy, nebo zástupcem ředitelky
23. Záznamy z kontrolní a hospitační činnosti ředitelky školy a zástupce ředitelky (uložené do složek jednotlivých pedagogů), datované, podepsané ředitelkou školy, nebo zástupcem ředitelky a pracovníky
24. Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků školy
25. Tematické plány učitelů sledovaných předmětů, vedené ve školním roce 2004/2005
26. Vnitřní platový předpis Základní školy Skuhrov nad Bělou, okres Rychnov nad Kněžnou s účinností od 2. 1. 2004, podepsané ředitelkou školy a pracovníky
27. Výroční zpráva Základní školy Skuhrov nad Bělou, okres Rychnov nad Kněžnou za školní rok 2003/2004 ze dne 9. 8. 2004, projednaná v pedagogické radě dne 31. 8. 2004, podepsaná ředitelkou školy, opatřená razítkem
28. Třídní knihy všech tříd 1. stupně, vedené ve školních letech 1999/2000 až 2004/2005
29. Třídní knihy všech tříd 2. stupně, vedené ve školních letech 2000/2001 až 2004/2005
30. Třídní výkazy všech tříd a katalogové listy všech žáků, vedené ve školním roce 2004/2005
31. Rozvrhy hodin všech tříd a učitelů pro školní rok 2004/2005 (včetně přestávek), platné v době inspekce
32. Řád školy na školní rok 2004/2005 ze dne 31. 8. 2004, podepsaný ředitelkou školy, opatřený razítkem
33. Řády všech odborných učeben, podepsané ředitelkou školy, opatřené razítkem
34. Vzorky žákovských sešitů (namátkově vybrané), vedených ve školním roce 2004/2005
35. Vzorky žákovských knížek (namátkově vybrané), vedených ve školním roce 2004/2005
36. Vzorky kontrolních prací z českého jazyka – slohové práce, matematiky, napsané ve školním roce 2004/2005
37. Přehled o žácích a jejich trvalém bydlišti, podepsaný ředitelkou školy, opatřený razítkem
38. „Zápisník druháka“ - všech žáků druhého ročníku ve školním roce 2004/2005

39. Individuální vzdělávací plány žáků se specifickými vzdělávacími potřebami pro školní rok 2004/2005 a osobní dokumentace těchto žáků
40. Seznam integrovaných žáků ve školním roce 2004/2005
41. Přehled zájmových útvarů 2004/2005, Základní škola Skuhrov nad Bělou, okres Rychnov nad Kněžnou
42. Zápisy z laboratorních prací z přírodovědných předmětů, vykonaných ve školním roce 2004/2005
43. Záznamy o práci v nepovinném předmětu a zájmovém útvaru vedené ve školním roce 2004/2005
44. Záznamy z jednání pedagogické rady vedené od školního roku 2003/2004
45. Podkladová inspekční dokumentace základní školy ze dne 18. 11. 2004, podepsaná ředitelkou školy, razítko
46. Inspekční zpráva Základní školy Skuhrov nad Bělou, okres Rychnov nad Kněžnou ze dne 8. – 10. června 2000, č.j. 093 244/00-5073

ZÁVĚR

Vzdělávání žáků je realizováno v souladu se zvolenými vzdělávacími programy. Personální podmínky školy umožňují kvalitní vzdělávání a výchovu žáků, aprobační složení pedagogického sboru je příznivé. I když část učitelů nesplňuje podmínky OPZ pro výuku na 1., nebo 2. stupni základní školy, jejich výuka probíhala po stránce metodické i odborné správně. Vedení školy vytváří velice dobré pracovní podmínky svým zaměstnancům, odpovědně se zabývá všemi oblastmi řídicí práce. Organizační zajištění činnosti a provozu školy, systém vedení zaměstnanců i vnitřní a vnější informační systém školy jsou promyšlené, funkční a jsou podloženy písemnými materiály. Pracovníci školy se zajímají o další vzdělávání i vedení školy je podporuje a umožňuje jim účast na vzdělávacích akcích. Materiálně-technické podmínky přispívají k plnění stanovených výchovně-vzdělávacích cílů. Hezké prostředí školy, výzdoba tříd a prostor školy rozvíjejí estetické cítění žáků a pozitivně ovlivňují i jejich chování a vystupování. Vybavenost učebními pomůckami a učebnicemi pro výuku je na velmi dobré úrovni, její zkvalitňování je prováděno plánovitě. Škola disponuje dostatečným množstvím didaktické techniky, ve sledovaných hodinách nebyla však využívána v plné míře. Pro další zlepšení pracovního prostředí žáků je průběžně dokupován žákovský nábytek. Velkým pozitivem školy je vybudování nových odborných učeben, které jsou pro výuku maximálně využívány. Důležitější nedostatky byly zjištěny v nedodržení stanoveného minimálního počtu hodin pro předmět výtvarná výchova v učebních plánech školy, v nedodržení učebních osnov matematiky v důsledku neprobrání jednoho tematického celku, v nedodržení stanovené minimální délky přestávek v odpoledních hodinách a v materiálně-technické oblasti v neposkytnutí učebnic žákům pro předmět rodinná výchova. Individuální vzdělávací programy pro integrované žáky jsou pečlivě zpracovány. Celá oblast výchovného poradenství a prevence sociálně-patologických jevů je zabezpečována kvalitně a s přehledem. Povinná dokumentace školy průkazně zachycuje výchovně-vzdělávací proces.

Plánování sledované výuky a příprava na ni byly kvalitní. Organizace vyučovacích jednotek, výběr metod a forem výuky i aktivizace žáků se v jednotlivých hodinách odlišovaly, odpovídaly však věku žáků i specifičností jednotlivých předmětů. Učitelé preferovali klasické vyučovací metody a doplňovali je i metodami založenými na aktivní práci žáků, na jejich vzájemné spolupráci a komunikaci i na samostatném vyvozování závěrů. Značná pozornost byla věnována motivaci žáků a upevňování učiva. Žáci pracovali se zaujetím, vyučovací čas učitelé využívali efektivně. Atmosféra byla ve všech třídách přátelská, nestresující, učitelé vytvářeli žákům prostor pro dotazy a diskusi, žáci měli vždy dostatek času na vypracování zadaných úkolů. Pozitivní vzájemné vztahy mezi učiteli i žáky dokazují jednotné a cílené uplatňování zásad etické výchovy v celé škole. Hodnocení žáků bylo objektivní. Učitelé i vedení školy věnují značnou pozornost kontrole písemností žáků. Od poslední inspekce v roce 2000 nastal veliký posun v materiálně-technické oblasti, neboť tehdy probíhaly dokončovací práce po rekonstrukci školy. Vznikly nová tělocvična s veškerým zázemím, posilovna, učebna informatiky, kabinety a skladové prostory, v budově 1. stupně čítárna pro učitele i žáky aj. Kvalita výuky je celkově hodnocena jako velmi dobrá, v některých předmětech jako vynikající a je srovnatelná s rokem 2000.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrná)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Svatava Fejglová
Člen týmu	Mgr. Pavel Baštář
Členka týmu	Mgr. Martina Bělková
Členka týmu	Mgr. Marie Hypšová
Člen týmu	PaedDr. Antonín Kačírek

V Hradci Králové dne 7. ledna 2005

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 13. 1. 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Hana Brandejsová – ředitelka školy	Mgr. Brandejsová - podpis

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Václavova 1338, 500 02 Hradec Králové. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
KÚ Královéhradeckého kraje, OŠMT, Wonkova 1142 500 02 Hradec Králové	2005-02-01	09-1504/04-5170 09-1505/04-5170
Obec Skuhrov nad Bělou 517 03 Skuhrov nad Bělou 84	2005-02-01	09-1504/04-5170 09-1505/04-5170

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.